

Znaczenie impulsywności dla stopnia zaangażowania młodych mężczyzn w picie alkoholu

Significance of impulsivity for the level of alcohol drinking involvement in young men

Ryszard Poprawa

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Psychologii

Abstract – Introduction. Impulsivity is one of the most important personality predictors of risky drinking and alcohol addiction. However, this feature is not homogeneous and has complex determinants. Whiteside and Lynam as well as Cyders et al distinguished five facets of impulsivity: negative and positive urgency, lack of premeditation (lack of planning or deliberation), lack of perseverance and sensation seeking. The aim of the study was to determine the importance of all facets of impulsivity for the involvement of young men in drinking alcohol.

Methods. Impulsivity was measured through the use of UPPS-P Impulsive Behavior Scale (Whiteside and Lynam, Cyders et al) and the level of drinking involvement was estimated using the Poprawa's Alcohol Use Scale. The research was conducted on a sample of 603 men aged 16 to 26.

Results. Six types of young men were distinguished with cluster analysis. They differ in the level of impulsivity aspect intensification. It was found that two types of young men are most involved in drinking. Type 1 men were characterised by an extremely high level of urgency, lack of premeditation and perseverance and extremely high level of sensation seeking, motivated to drink mainly to enhance positive mood (antisocial type). Type 2 men were characterised by high level of urgency, lack of premeditation and perseverance but low level of sensation seeking, motivated to drink mainly to escape from negative mood (neurotic type).

Conclusions. High intensity of sensation seeking is not necessary to involve young men in risky alcohol drinking. It is one of the features that can diversify "antisocial" and "neurotic" personality type predisposed to problem drinking, where urgency plays a cardinal role. Also, a type of men who are not impulsive, with high ability of self-control, emotion regulation and ability to cope with stress, capable of being prudent and persistent and moderately seeking sensations was distinguished. These features act as "protection" against risky and harmful involvement in drinking.

Key words: personality, impulsivity, UPPS-P, problem drinking, risk of addiction, protective factors, young men

Źródła finansowania: Praca w całości sfinansowana ze środków własnych Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego. *Financial support: research financed from resources of the Institute of Psychology, University of Wrocław.*

Nie występuje konflikt interesów. *No conflict of interest declared.*

Nie występują zjawiska *ghostwriting* i *guest authorship*. *No ghostwriting and guest authorship declared.*

Streszczenie – Wprowadzenie. Impulsywność jest jednym z najważniejszych osobowościowych predyktorów ryzykownego angażowania się w picie alkoholu i uzależnienia. Jednakże cecha ta nie jest jednorodna i ma złożone determinanty. Whiteside i Lynam oraz Cyders i wsp. wyróżnili pięć aspektów impulsywności: popędliwość negatywną i pozytywną, brak premedytacji (brak planowania lub rozważań), brak wytrwałości oraz poszukiwanie doznań. Celem badań było określenie znaczenia wszystkich aspektów impulsywności dla angażowania się młodych mężczyzn w picie alkoholu.

Metody. Impulsywność mierzono Skalą Impulsywnego Zachowania UPPS-P (Whiteside i Lynam, Cyders i wsp.), a stopień zaangażowania w używanie alkoholu szacowano za pomocą Skali Używania Alkoholu opracowanej przez Poprawę. Badania przeprowadzono na próbie 603 mężczyzn w wieku od 16 do 26 lat.

Wyniki. Za pomocą analizy skupień wyodrębniono sześć typów młodych mężczyzn różniących się profilami nasilenia aspektów impulsywności. Stwierdzono, że młodzi mężczyźni zaliczeni do dwóch typów są najbardziej zaangażowani w używanie alkoholu. Mężczyźni pierwszego typu charakteryzują się skrajnie wysokim poziomem popędliwości, brakiem premedytacji i wytrwałości oraz skrajnie wysoką potrzebą poszukiwania doznań, motywowani są do picia głównie potrzebą wzmagania przyjemnego nastroju (typ „antysocjalny”). Mężczyźni drugiego typu charakteryzują się wysokim poziomem popędliwości, brakiem premedytacji i wytrwałości, ale niską potrzebą poszukiwania doznań, motywowani są do picia głównie potrzebą unikania przykrego nastroju (typ „neurotyczny”).

Wnioski. Duże nasilenie poszukiwania doznań nie jest konieczne do ryzykownego angażowania się młodych mężczyzn w picie alkoholu. Jest to jedna z cech, które mogą różnicować „antysocjalny” i „neurotyczny” typ osobowości predysponujący do problemowego picia, w których popędliwość odgrywa kardynalną rolę. Wyodrębniono też typ mężczyzn nieimpulsywnych, o wysokich zdolnościach do samokontroli, regulacji emocji i umiejętnościach radzenia sobie ze stresem, zdolnych do rozsądnego i wytrwałego działania, umiarkowanie poszukujących doznań. Cechy te pełnią funkcje „chroniące” przed ryzykownym i szkodliwym angażowaniem się w picie alkoholu.

Słowa kluczowe: osobowość, impulsywność, UPPS-P, picie problemowe, ryzyko uzależnienia, czynniki chroniące, młodzi mężczyźni

WPROWADZENIE

Przeprowadzona przez Shera i wsp. analiza roli osobowości w angażowaniu się ludzi w picie alkoholu wskazała na trzy wiodące w tej kwestii czynniki/cechy: impulsywność/rozhamowanie, neurotyczność/negatywną emocjonalność oraz ekstrawertyczność/towarzyskość. Badania empiryczne dowodzą, że spośród tych trzech czynników impulsywność jest najbardziej znacząca [1, 2, 3]. Wiele badań dowodzi, że ryzyko rozwoju problemów z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi istotnie zwiększają takie cechy osobowościowe jak: poszukiwanie doznań i zapotrzebowanie na stymulację, nieunikanie niebezpiecznych sytuacji i szkód, nadpobudliwość i hiperaktywność, rozhamowanie behawioralne i emocjonalne, labilność emocjonalna, psychotyczność, niedostateczna samokontrola czy trudności z pohamowaniem reakcji. Wszystkie te podmiotowe właściwości są powiązane z ogólnie rozumianą impulsywnością. Cechy te charakteryzują dorastających i młodych dorosłych jeszcze nieuzależnionych, ale wcześniej inicjujących picie i skłonnych do nadużywania alkoholu (lub innych substancji) oraz skłonnych do różnych innych problemowych i dewiacyjnych zachowań. Te podmiotowe właściwości charakteryzują również dzieci z tzw. grup wysokiego ryzyka (dzieci alkoholików czy z rodzin dysfunkcyjnych).

Download English Version:

<https://daneshyari.com/en/article/900802>

Download Persian Version:

<https://daneshyari.com/article/900802>

[Daneshyari.com](https://daneshyari.com)